بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2022/HC-B12/113
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: މުޙައްމަދު ފައިސަލް/ އާޒާ، ސ. މަރަދޫފޭދޫ
- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ކޯޓު އަމުރު (ބަންދުކުރުމަށް)

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ފަހްމީދާ
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް
ފަނޑިޔާރު ރާޝިދް ފަރުޒީ

ނިމުނު ތާރީޚު:
17 ޖުމާދަލްއޫލާ 1444
11 ޑިސެމްބަރު 2022

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓަރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް: 06 ޖުމާދަލްއޫލާ 1444 / 30 ނޮވެމްބަރު 2022

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- **ނަންބަރު:** S5C/MA/2022/02
- **ނިންމި ތަން:** އައްޑޫއަތޮޅު މަރަދޫފޭދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު
- **ބާވަތް:** ކޯޓު އަމުރު (ބަންދުކުރުމަށް)
- **ހުށަހެޅުން ތާރީޚް:** 12 ނޮވެމްބަރު 2022
- **ނިމުން ތާރީޚް:** 12 ނޮވެމްބަރު 2022

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް
މުޙައްމަދު ފާރިސް، ރޯޒީ، ސ. މަރަދޫފޭދޫ

ޤާނޫނީ ވަކީލް:
މުޙައްމަދު މިންހާޖު، ހިރިތިލަހަރުގެ، ސ. ފޭދޫ

އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދާރީ ފަރާތް
ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
ޤާނޫނީ ވަކީލުން:
ސްޓޭޓް ޕްރޮސިކިއުޓަރ އަޙްމަދު ނައުޝާދު
ސްޓޭޓް ޕްރޮސިކިއުޓަރ އިބްރާހީމް ނާސިރު
ސްޓޭޓް ޕްރޮސިކިއުޓަރ މުޙައްމަދު ސިނާން

ޙަޟާނަތު ދޫކޮށްލުމާ ބެހޭ ޙަވާލާ: (މި މައްސަލާ ޙަޟާނަތު މުޢާމަލާތު ފަޔާޅުވާ އަދި ޙަޟާނަތު ދިނުމާ ގުޅޭ ޤަޟިއްޔާއެއް)

ތަޢާރުފު:

1. މިއީ، އައްޑޫއަތޮޅު މަރަދޫފޭދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު S5C/MA/2022/02 (12 ނޮވެންބަރު 2022) ޙުކުމް އަމުރު އެ ޙުކުމުން ނުރުހިގެން ސަބަބުން އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ، އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ސ. މަރަދޫފޭދޫ / އާސި، މުޙައްމަދު ޝާފިއުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ހުށަހެޅުން ބަލައިގަނެ ފާސްކުރައްވައިފައެވެ. މި ދާއިރާގައި އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ ޙުކުމުގެ ތަފްސީލު ތިރީގައި ވަނީއެވެ.

މައްސަލައިގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތް:

2. އައްޑޫ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ ނަމުގައި ހުށަހެޅި ވިޔަފާރި ކުއްޖާގެ ޙަޟާނަތު ދޫކޮށްލަދިނުމަށް އެދި ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައިގައި، ހުކުރު ސަބަބުން ބެލެނިވެރިއެއްގެ އަމާނަތްތެރިކަމާއި ބެހޭ ޤާނޫނާއި، ކުއްޖާގެ ޙައްޤުތަކުގެ ޤާނޫނުގެ މަސްލަޙަތު ދެނެގަނެ، ޖުވެނައިލް ކޯޓުން ނަންބަރު 145-J/HA/2022/542 (10 ނޮވެންބަރު 2022) ޙުކުމް އަމުރަކުން އެ މައްސަލައިގައި ކުއްޖާ ބަލަހައްޓައިދިނުމަށް އަމުރުކޮށް، އަދި އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/BFA/2022/317 (10 ނޮވެންބަރު 2022) ޙުކުމް އަމުރަކުން ފައިސާ ދިނުމަށް ސ. މަރަދޫފޭދޫ / އާސި، ކުއްޖާގެ މައްސަލަ ގެންދިޔުމަށް ބަންދުކުރުމަށް ޙުކުމް ކޮށްފައި ވާކަމަށް އަމުރުކުރައްވައިފައެވެ.

3. މުޙައްމަދު ފާއިސް ހައްޔަރުކުރުމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނެރުއްވި އަމުރުގެ ދަށުން 11 ނޮވެމްބަރު 2022 ވަނަ ދުވަހުގެ 16:15 ގައި މުޙައްމަދު ފާއިސް ހައްޔަރުކުރެވުނު[1]، މުޙައްމަދު ފާއިސް ސަލާމަތީ ނިޒާމުން ހިރާސްތު ޖަލްސާގައި ބަންދުކުރެއްވުމަށް އެދި[2] ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުގެ ފަރާތުން އައްޑޫ ހުޅުދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓަށް 12 ނޮވެމްބަރު 2022 ވަނަ ދުވަހު ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ[3]. މި ހުށަހެޅުމާ ގުޅިގެން އައްޑޫ ހުޅުދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން ނެރުއްވި އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު S5C/MA/2022/02 (12 ނޮވެމްބަރު 2022) ގެ އަމުރުން ސަލާމަތީ ނިޒާމުން މުޙައްމަދު ފާއިސް ހިރާސްތު ޖަލްސާގައި ބަންދުކުރައްވައި ބަހައްޓަވަން އަމުރުކޮށްފައިވެއެވެ.

4. އައްޑޫ ހުޅުދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު S5C/MA/2022/02 (12 ނޮވެމްބަރު 2022) ގެ އަމުރުގައި ސަލާމަތީ ނިޒާމުން ހިރާސްތު ޖަލްސާގައި މުޙައްމަދު ފާއިސް ބަންދުކުރައްވައި ބަހައްޓަވަން އަމުރުކޮށްފައިވަނީ ސަބަބު ބަޔާންކޮށްގެން ބަންދުކުރައްވަމުންނެވެ:

> "• ތުހުމަތު ނިސްބަތްވާ: ކަނޑައެޅިފައިވާ ޢަދަދަށްވުރެ ގިނައިން ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް އުފެއްދުމުގެ ކުށް ކުރިކަމުގެ ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވުން.
>
> • ބަންދުގައި ބަހައްޓަންޖެހޭ ޤާނޫނީ އަސާސް: ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 1 އާއި 4 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން.
>
> • **ބަންދުގައި ބަހައްޓަންޖެހޭ ޙާލަތު ތަފުސީލުކޮށް ދޭ ސަބަބު:**
>
> އެއީ ސިޓީގައި ދިރިއުޅޭ ހަތަރު ފިރިހެނަކު ވަށައިގެން ހުރި ތަންތަނަށް ޖަހައިގެން ޖަލްސާ ހުޅުވައިދީ އިސްތިހާރު ކުރުމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޖަރީމާގެ ހަރަކާތްތައް ގަބޫލު ކުރެވޭގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދިޔުމާއި، ސުލްޙަ ހަމަޖެހުމަށް ނުރައްކާތެރިކަން ލިބެނިވި ކަންކަމާ ގުޅިގެން އުފެދިފައިވާ މައްސަލައެއްގައި، މިސާލަކަށް ހައްޔަރުކޮށްފައިވާ މީހާ ފިލައިގެން ދިޔުމުގެ ފުރުޞަތު ހުރިކަމާއި،

---

[1] ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުގެ ނަންބަރު TD14553S (11 ނޮވެމްބަރު 2022) ހައްޔަރުކުރެވުނުކަމުގެ ލިޔުމުގެ މަޢުލޫމާތު ފޯމު

[2] ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުގެ ފޮރެންސިކް ނަންބަރު: MF/196433 (12 ނޮވެމްބަރު 2022) ބަންދުގެމުއްދަތު ކަނޑައެޅުމަށް ކުރިމަތިލާ ފޯމުގެ 2 ވަނަ ސަފްހާގައި ބަންދުގައި ބަހައްޓަން އެދޭ ޤާނޫނީ "ބަންދުގައި ބަހައްޓަން އެދޭ 7 ދުވަސް" މި ބަސްގައި ހުރި ފުރަގަސް ދިން ފަރާތް އިސްތިހާރުކުރި "ސަލާމަތީ ނިޒާމުން" މި ބަސް އޮތް ދިވެހިގައި ހުރި ފުރަގަސް ދޫކުރައްވާކަށް އެ ފޯމަށް ބެލެވުނު އެއްވެ

[3] ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުގެ ފޮރެންސިކް ނަންބަރު: MF/196433 (12 ނޮވެމްބަރު 2022) ބަންދުގެމުއްދަތު ކަނޑައެޅުމަށް ކުރިމަތިލާ ފޯމު

ދިވެހި ފުލުހުންގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިންޓެލިޖެންސް ރިޕޯޓުގައި ހުރި މައުލޫމާތަށް ބަލާއިރު، މީނާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ކަންކަން އެގޮތުގައި ވުޖޫދުވާ އެއް ކަމަށް ބެލެވޭ ގިނަ ސަބަބުތަކެއް އެ ރިޕޯޓުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، މީނާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ކަން މީނާ ހުރި ހާލަތު ބެލުމުން ދެނެގަނެވޭ ރިޕޯޓަކީ އެކަށީގެންވާ ކަމަށް ބެލެވެއެވެ،

މީނާ ބަންދުން ދޫކޮށްލިޔަސް މައްސަލައިގެ ތަޙުޤީޤަށް ހުރަސްއެޅޭނެ ކަމަށް ބެލެވޭ ފުރުޞަތު އުފެދިދާނެ، އަދި މައްސަލައިގެ ތަޙުޤީޤަށް ހުރަސްއެޅި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ކަމެއް ހުރި، އެއީ، ހެކިންނަށް ނުފޫޒު ފޯރުވުމުގެ އިޙްތިމާލު އޮތުމުން، ޝަރީޢަތް ކުރިއަށްދިއުމަށް ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރު އަދި 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން މީނާ ބަންދުގައިބަހައްޓަން ހުރި ޤާނޫނީ ސަބަބު ހުރިކަމަށް މިކަން ނުދޭ ޤާނޫނީގޮތުން ކަމަށް ބެލެވިފައިވެއެވެ،

އަދި މީނާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށަކީ މީނާ ބަލިކުރާފަދަ ކުށެއް ކަމަށް ބެލެވޭއިރު، ހަރުކަށި ޝަކުވާތަކާއި ސިއްރު ބަންދުގެތެރޭގައި ތަޙުޤީޤުކުރެވިދާނެ އަދި މީނާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ކަންތައްތައް ހާމަކުރެވުމުން ނުރައްކާތެރިކަން ކުރިމަތިވާނެ ކަމަށް ބެލެވޭތީ، މީނާ އަދި މުޖުތަމަޢަށް ނުރައްކާތެރި ކަމަށް ބެލެވުމަށް ދިމާވާ ކަމެއް ކުރިމަތިވެއްޖެނަމަ އެހެން ފަރާތްތަކަށް އުނދަގޫވާނެ ކަންތައްތައް ލިބިފައިވާ ފަރާތްތަކެއް ދިވެހި ފުލުހުންގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިންޓެލިޖެންސް ރިޕޯޓުން އެނގެން އޮންނާތީ، ޝަރީޢަތުގެ ކުރިމަތީގައި ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 3، 4، 5 އަދި 6 ގެ ދަށުން މީނާ ބަންދުން ދޫކޮށްލިޔަ، މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކާތެރިވާނެ ކަމަށް ފެންނަތީ، އެވެ،

މީގެ އިތުރުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015 (ޖިނާއީ މުރާފަޢާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 26 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ (1)، (2)،(3) އަދި (5) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސަބަބުތައް ވުޖޫދުވެފައިވާތީ، ދަށުކޯޓުން ޤާނޫނުގެ 26 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން، ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުކުރުމަށް ނިންމީއެވެ."

މިފަދައިންނެވެ.

5. މިއީ މުރާޖަޢާ ދެއްވި ފަރާތުން އެ އަމުރު ހައިކޯޓުގެ ރަޖިސްޓްރީގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ހައިކޯޓުގެ ރަޖިސްޓްރީ ހުށަހަޅުއްވާ ފޯމު އިސްތިއުނާފު މައްސަލައެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކަށް:

6. އައްޑުއަތޮޅު މަރަދޫފޭދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު S5C/MA/2022/02 (12 ނޮވެންބަރު 2022) ކޯޓު އަމުރު އެ ކޯޓުން ނެރެފައިވަނީ ސައްޙަ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ، މުޙައްމަދު ޤާއިސްގެ ވަކާލާތުން އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް 03 (ތިނެއް) އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާއެއް ހުށަހަޅައި އެ ނުކުތާތަކާމެދު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

6.1. ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ: ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި "[illegible]" [illegible] ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

6.2. ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ: ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު[4]ގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 1 އަދި 4 ގައިވާ [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަދި (ނ) ގައިވާ [illegible] ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

6.3. ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ: [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 24 ވަނަ މާއްދާއިން [illegible] ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

---

[4] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެދޭގޮތް:

7. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ، އައްޑުއަތޮޅު މަރަދޫފޭދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު S5C/MA/2022/02 (12 ނޮވެންބަރު 2022) ކޯޓު އަމުރަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، އަދި ޚާއްސަ ޤާނޫނަކުން ބަންދުކުރެވުން ޙަރަޖު އަށްޗިއު ޢާއްމު ޤާނޫނަކުން ބަންދުކުރުމަކީ ޚިލާފު ނިންމުމެއް ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، ޚިލާފު އިޖްރާއަތުގެ މުއްދަތަށް ތަޙުޤީޤުކުރެވުން އަންނަ ކޮންމެ ކަމަކީ ޚިލާފު އެއްޗެއްސެއް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ ގެ ބަލައި ފާސްކުރުމުގައި ނަޒަރުދާރު ބާރުގެ ބަންދުކޮށްފައިވާ ކަން ކަނޑައަޅައިދިނުމަށެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކުގެ ޚުލާޞާ

8. އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކަށް ރައްދުދެމުން ދައުލަތުން ބުނެފައިވަނީ މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން މުޙައްމަދު ފާއިސްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތައް ބިނާވެގެންވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. ޢަލީ**[5] ގެ ޤަޟިއްޔާގެ 15 ވަނަ ޕެރެގްރާފުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށްނުވާތީ މި މައްސަލައަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ބެލުން ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ފަދަ ސަބަބެއް އޮތް މައްސަލައެއް ނޫން ކަމަށެވެ.

9. އިސްތިއުނާފީ ފުރަތަމަ ނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި ދައުލަތުން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ބުނެފައިވަނީ، މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން މުޙައްމަދު ފާއިސް ބަންދުކުރުމަށް އަމުރުކުރުމަށް ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅާފައިވަނީ ޖަރީމާތަކުގެ ޤާނޫނުގެ[6] 26 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުންކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާފައިވާ ގޮތް އަމުރެއް ނެތި ކަމަށާއި، އެހެންކަމުން ބަންދުކުރުމުގެ ބައިގެ ބަންދުކުރުމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވާތީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް

---

[5] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު [2022] SC 39

[6] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015

ކޯޓުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. މުޙައްމަދު އަލީން[7] ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލު އެއްގޮތަށް ކަމަށެވެ. އަދި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ މައިގަނޑު ނުކުތާތައް ބިނާކޮށްފައިވަނީ ޓެރަރިޒަމް ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު[8] އިސްތިސްނާއީ ހާލަތުގެ ކަރީން ހުރި ކަންތައްތަކާ ފުރަގަސްދޭން ކަމަށާއި، 15 ޑިސެމްބަރު 2021 ވަނަ ދުވަހު ޓެރަރިޒަމް ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު[9]ގެ 26 ވަނަ މާއްދާއަށް ގެނެވުނު އިޞްލާޙާ ގުޅިގެން އެ މާއްދާގެ ދަށުން ޖަރީމާ ބަންދުކުރެވިދާނެ ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު[10] ރިޢާޔަތްކޮށްގެން ބަންދުކުރެވިފައިން ކަމަށާއި، ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޖުރުމުގެ ރިފަރެންސް ނަންބަރު MF/196433 (12 ނޮވެންބަރު 2022) ބަންދުގެ ގޮތުގައި ގެންގުޅުއްވުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމުގައިވެސް އަދި ބަންދާމެދު ގޮތެއް ކަނޑައަޅުއްވައިދެއްވުމަށް ބޭއްވި އަޑުއެހުމުގައިވެސް ފުލުހުންގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] ބަންދުކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅާފައިވާ ސަބަބުތައް ނިމިގެންދާ ކަން އެނގޭ ކަމަށެވެ.

10. އިސްތިއުނާފީ ދެވަނަ ނުކުތާގެ ރައްދުގައި ދައުލަތުން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ބުނެފައިވަނީ، ޓެރަރިޒަމް ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު[11]ގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 7 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިންޓެލިޖެންސް ރިޕޯޓް ފުލުހުން ބަލާ މައްސަލައާ ގުޅިގެން އެ މައްސަލައަކީ ރިޕޯޓްކުރުން، އެ މައްސަލައާ ގުޅިގެން ލިބޭ މަޢުލޫމާތު އެނަލިސިސްކޮށް ތައްޔާރުކުރާ ރިޕޯޓަކަށްވާތީ، މިފަދަ ރިޕޯޓްތަކުގެ ތެރެއިން އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސަބަބުތަކާއި ފުރިހަމަވާ ރިޕޯޓްގެ މައުލޫމާތު ބިނާކޮށް ހުރި ސަރުކާރުގެ ނިޔަތުގައި ބަންދުކުރުމުގެ އިތުބާރު ހަރުދަނާކަން ލިބިގެންވާކަމަށާއި، މައްސަލައިގައި ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތުގެ ބަންދުކުރުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅުއްވައިދެއްވުމަށް ރިޢާޔަތްކުރާ ދިވެހި ފުލުހުންގެ ނަންބަރު

---

[7] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު [2021] SC 92

[8] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015

[9] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015

[10] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

[11] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015

D1(b)-MIS-INT-2022-211 އިންޓެލިޖެންސް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓާ އެ މައްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] ފުރިހަމަވާ ރިޕޯޓެއް ކަމަށާއި، އެހެންކަމުން މި މައްސަލައިގައި [illegible] ގޮތެއް [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **[illegible] ސަޢީދު ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް**[12] [illegible] ގޮތެއް ކަނޑައަޅާފައިވާ އިންޓެލިޖެންސް ރިޕޯޓާ [illegible] މި މައްސަލައިގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ރިޕޯޓުގައި އެއް ކަމަށް ވުރެ ގިނަ ކަންކަން މުޙައްމަދު ފާއިސްގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ ކޯޓު އަމުރަށް ބެލުމުން އެނގޭ ކަމަށެވެ.

11. އިސްތިއުނާފީ ތިންވަނަ ނުކުތާގެ ރައްދުގައި ދައުލަތުން [illegible] ގޮތެއްގައި ބުނެފައިވަނީ، އެ ނުކުތާގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު ފާއިސްގެ ފަރާތުން [illegible] ގޮތެއް [illegible] [illegible] [illegible] އެއްވެސް ވާހަކައެއް [illegible] މި ނުކުތާ [illegible] [illegible] ނުދެކޭކަމަށާއި، މުޙައްމަދު ފާއިސް ހައްޔަރުކުރަން އެ [illegible] [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު[13]ގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން [illegible] ކަމަށެވެ.

އިސްތިއުނާފު [illegible] ފަރާތުން [illegible]:

12. [illegible] [illegible] މަޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު S5C/MA/2022/02 (12 ނޮވެމްބަރު 2022) ކޯޓު އަމުރު ބަދަލު [illegible] އެއްވެސް [illegible] ނެތްކަމަށާއި، އެ އަމުރު [illegible] މި މައްސަލައިގައި ދައުލަތުން އެދިފައެވެ.

---

[12] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު [2021] SC 67

[13] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން:

އިސްތިއުނާފު ނުކުތާ 1: މަޑި މަރުކަޒުގެ ނިންމުންތަކާ ހިލާފުވުން

13. އިސްތިއުނާފު ފުރަތަމަ ނުކުތާ މުސްތައުނިފު ފަރާތުން ބިނާކޮށްފައިވަނީ ދަށުކޯޓުގެ ނިންމުން މަޑި މަރުކަޒުގެ ނިންމުންތަކާ ހިލާފުވުމުގެ މައްޗަށެވެ. މިގޮތުން އެފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ދެކޭގޮތުން ކަމަށް ބަޔާންކުރެއެވެ.

(ހ) ޚާއްސަ ޤާނޫނަށް އިސްކަން ދިނުމުގެ އުސޫލާ ހިލާފުވުން

14. ފުރަތަމަ ކަމަކަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. ފުއާދު އަމީން[14] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ޚާއްސަ ޤާނޫނަށް އިސްކަން ދިނުމުގެ އުސޫލު އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ އަމުރު ހިލާފު ކަމަށް މުޙައްމަދު ޤަޟިއްޔާގެ ފަރާތުން އަމުރުގައި ބަންދުގައި ސަބަބުތަކުގައި ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު[15] ގެ މުއްދަތުތަކަށް ބަލާފައިވާއިރުވެސް. އެގޮތުން، މިމައްސަލައަކީ ޓެރަރިޒަމްގެ ތުހުމަތެއް ހިނގާ މައްސަލައަކަށް ވާއިރު ބަންދުގައި ބަހައްޓަމުންދާ ޓެރަރިޒަމް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު[16] ގެ ދަށުން ކަމަށާއި ޖިނާއީ ޤާނޫނު އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނަށްވުރެ އިސްކަންދޭންޖެހޭނެކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައެވެ.

15. ޓެރަރިޒަމް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު[17] ގެ 26 ވަނަ މާއްދާގެ (ވ) ގައި ބަޔާންކުރަނީ "ކޯޓުގެ ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހާ އެ ކުށް ކުރިކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ޖިނާޔަތްތަކާ ގުޅޭ ހިފެހެއްޓުމަށްވާނަމަ، އަދި އޭނާ ބަންދުން ދޫކޮށްލެވިދާނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން (4) ވަނަ ނަންބަރުގެ ނިޔަލަށް ހުރި ނަންބަރުތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުތުތަކުގެ ތެރެއިން ޝަރުތެއް ފުރިހަމަވާކަން ކަމަށް ހަމަޖެހޭނަމަ ޝަރުތުތަކާއި ޝަރުތުތަކުގައި، އެކަމުގެ ސަބަބުތައް ނިންމުމުން އެކަން ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ހަމަޖެހުނު އަމުރުކުރަންވާނެ" ކަމަށެވެ.

---

[14] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު [2021] SC 92

[15] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

[16] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015

[17] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015

16. އެހެންކަމުން، އިސްތިއުނާފުކުރެވޭ އަމުރުގައި ބަންދުގައި ބަހައްޓަންޖެހޭ ހާލަތުތަކުގެ [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު[18]ގެ [illegible] މާއްދާތަކަށް [illegible] [illegible] ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

(ހ) ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށާއި ގުޅޭ [illegible] [illegible] [illegible]

17. ދެވަނަ ކަމަކަށް، ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށާއި ގުޅޭ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މުޙައްމަދު ސަލީމް ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް**[19] އާއި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **[illegible] އިބްރާހީމް ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް**[20] ގައި [illegible].

18. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible][21] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible][22] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[18] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

[19] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު [2021] SC 67

[20] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/93

[21] [illegible]

[22] މި ކޯޓުގެ ނަންބަރު 95-B12/S05C/2022/2 (04 [illegible] 2022) [illegible] S5C-A/95/2022/3 ނަންބަރު [illegible]

އެނގޭއިރު ބަންދާމެދު ނިންމި ގޮތް އިއްވުމުން ވެސް [illegible] ރިޕޯޓުގައި ހުރި ކަންތައްތައް އިޖުރާއީ ގޮތެއްގައި ފަރިޔާދު [illegible] ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

19. އެހެންކަމުން، [illegible] ބަންދު އަމުރާމެދު [illegible] ގޮތެއް ނިންމާފައިވަނީ [illegible] ކޯޓަށް އިންވެސްޓިގޭޝަން ރިޕޯޓުގައި [illegible] ކަންތައްތައް އިޖުރާއީ ގޮތެއްގައި [illegible] ނުވެއެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާ 2: ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ޖެހޭ ސަބަބެއް ނެތުން

20. އިސްތިއުނާފީ މި ނުކުތާގައި [illegible] ފަރާތުން [illegible] މި [illegible] އިންވެސްޓިގޭޝަން ރިޕޯޓުގައި [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު[23]ގެ 27 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] މި އިންވެސްޓިގޭޝަން ރިޕޯޓުގައި [illegible] ގަވާއިދު[24]ގެ 13 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] މި [illegible].

21. ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު[25]ގެ 26 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި، [illegible][26] [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވާ[27] [illegible]. އެމާއްދާގެ (ނ) ގައި

---

[23] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015

[24] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021-SC-REG-01 ގަވާއިދު

[25] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015

[26] [illegible]

[27] (1) ޖިނާއީ [illegible] އިންވެސްޓިގޭޝަން [illegible]

(2) ޖިނާއީ [illegible] އިންވެސްޓިގޭޝަން [illegible]

(3) [illegible]

ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ޝަރުޠުތަކައި، އެ އަކުރުގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުތުތަކުގެ ތެރެއިން ހުށަހަޅާ ޝަރުޠެއް ކަމަށް ބައްދަލުކުރާ، އަދި މި ޤާނޫނުގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ (7) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބައްދަލުކުރާ ކަންކަން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ފުލުހުންގެ އިންޓެލިޖެންސް ރިޕޯޓް އެއީ، ފުލުހުންގެ ތަޙުޤީޤު ދިރާސާކޮށް އުނިކުރެވޭނީ ހަމައެކަނި ކަމުގައި ބެލޭން ކަމަށެވެ.

22. ޓެރަރިޒަމް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު[28]ގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ (7) ވަނަ ނަންބަރުގައިވަނީ އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.

އަންނަނިވި ސަބަބުތަކަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ފުލުހުންގެ އިންޓެލިޖެންސް ރިޕޯޓު:

i. ރިޕޯޓުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންތައްތަކަށް އެގޮތުގައި ވުޖޫދުގައި އޮތުން އެފަދަ ކަމެއް ވުޖޫދުގައި ނެތުމާއިއެކު ޢާއްމުކޮށް ބޭރުގެ މުއައްސަސާ ދައުލަތުގައިވެސް އެއް ކަމަކަށްވެސް ވީނަ ކަންތައްތައް ރިޕޯޓުގައި ހިމެނިފައިވުން

ii. ރިޕޯޓުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމަށް ބުރަވެވޭނީ އިތުރު ފާރިތުކުރުމާ ރިޕޯޓްއާ ހިމެނިފައިވުން

23. ސަބަބުތަކުން ބޭނުންވާ ރިޕޯޓަކީ އިންޓެލިޖެންސް ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައިގައި މި ކުރިއަށްގޮސް ދުވަސްކޮޅުން ފުރިހަމަވާ ރިޕޯޓެއް ކަމަށެވެ. އެގޮތުން، ރިޕޯޓުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންތައްތައް އެކުލެވޭ ވުޖޫދުގައި އޮތުން އެފަދަ ކަމެއް ވުޖޫދުގައި ނެތުމާއިއެކު ޢާއްމުކޮށް ބޭރުގެ މުއައްސަސާ ދައުލަތުގައިވެސް އެއް ކަމަކަށްވެސް ވީނަ ކަންތައްތައް ރިޕޯޓުގައި ހިމެނިފައިވާ ކަމަށް ފާހަގަކޮށް އިސްތިޢުނާފުގައިވާ ކަމަށެވެ.

24. ހުށަހަޅާފައިވާ އިންޓެލިޖެންސް ރިޕޯޓު[29] ބަލާއިރު ދުޝްމަނުން ފައިސާގެ ފަރާތުން ކާކުނަށް ނުވަތަ ކުރުމުގެ ކަމަށް ބުނާ އެއްބަސްވުން ވެސް ނޫން ކަންތައްތަކެއް ރިޕޯޓުގައި ބައްލަވާފައިވެއެވެ. މިގޮތުން، ދުޝްމަނުން ފައިސާގެ ބޭނުންކުރުމުގައި ހުރި ފުރުޞަތު ބަރަބަރުކުރުމުގެ ކަންތައްތަކާއި ސަރުކާރުގެ ފަރާތްތަކާއި، ކުރިއަށް ޑިޕްލޮމެޓިކް

---

(4) ކުށުގެ ތުހުމަތުގައިވާ މީހާ ހިފެހެއްޓުން ކަމަށް ޝަރުޠުކޮށް ފުލުހުންގެ ތަޙުޤީޤަށް ހުރަސް އެޅިދާނެކަމަށް؛ ނުވަތަ

(5) ކުށުގެ ތުހުމަތުގައިވާ މީހާ ބަންދުން ދޫކޮށްލިޔަނަމަ، ޝަރީޢަތުގެ ސާބިތުކަން ނެތިދާނެކަމަށް ކުރިމަތިވެދާނެކަމަށް ސާބިތުވާ ފުލުހުންގެ ތަޙުޤީޤަށް ހުރަސް އެޅިދާނެކަމަށް.

[28] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015

[29] ދިވެހި ފުލުހުންގެ ހިއްސާކުރި ނަންބަރު D1(b)-MIS-INT-2022-211 އިންޓެލިޖެންސް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓް

ހަމަލާއަކާ ބެހޭ މައުލޫމާތު އިންޓެލިޖެންސް ލިބިފައިވާ ކަމަށާއި ހަމަލާއާ ގުޅިގެން ހިނގާފައިވާ ކަމަށް [illegible] [illegible] ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވެއެވެ.

25. ޓެރަރިޒަމް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު[30]ގެ ދަށުން ކުށް ކުރިކަމަށް ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible][31] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible][32] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible][33]ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

26. މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޓެރަރިޒަމް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު[34]ގެ 26 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އެކަށީގެންވާ ހެކި ލިބިފައިވާ [illegible] ކަމަށް ބަލައެވެ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިންޓެލިޖެންސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުކުރެއެވެ.

27. ޓެރަރިޒަމް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު[35]ގެ 26 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި 27 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (7) ވަނަ ނަންބަރު [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] އެޤާނޫނުގެ 26 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގެ [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެޤާނޫނުގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (7) ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ [illegible] [illegible]. [illegible]، [illegible]

---

[30] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015

[31] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015 (ޓެރަރިޒަމް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 26 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަދި [illegible] [illegible] [illegible] އެ މާއްދާގެ [illegible]

[32] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015 (ޓެރަރިޒަމް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 26 ވަނަ މާއްދާގެ [illegible] އަދި އެ މާއްދާގެ [illegible]

[33] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015 (ޓެރަރިޒަމް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 26 ވަނަ މާއްދާގެ [illegible] އަދި އެ މާއްދާގެ [illegible]

[34] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015

[35] [illegible]

ރިޕޯޓެއްގައި ރިޕޯޓުގައި ބުނާ ކަންތައްތައް ވުޖޫދުގައިވާކަން ދައްކުވައިދޭ އެއްވެސް ހެކި ނެތް ކަން ހިމެނުމުގެ އިތުރަށް އަދަދަކަށް ބާރުދޭ އިތުރު ޤަރީނާއެއް ހިމަނާފައިނުވެއެވެ.

28. މިމައްސަލައިގައި ހުށަހެޅުނު އިންޓެލިޖެންސް ރިޕޯޓު[36]ގައި ހިމެނޭ ކަންކަމަށް ބަލާއިރު، އެއްވެސް ފަރާތަކުން އިންޓެލިޖެންސް ރިޕޯޓަކީ ހިމެނިފައިވާއިރު، ހަމައެކަނި އެ ރިޕޯޓުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ޝަރީޢަތް ހިންގުން ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް ބޭނުންވާ އަސާސްތަކާ މިންވަރަށް ހުރި ބެލެވިފައިވާކަމަށް ދައުލަތުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ތަރުތީބަށް ކަމުގައި ނުދެކެމެވެ.

އިސްތިއުނާފު ނުކުތާ 3: ހައްދުފަހަނައަޅާފައިވާކަމުގައި ބުނާ ގޮތް ވަކިން

29. އިސްތިއުނާފު ބިނާކުރުމުގައި މުޙައްމަދު ފާއިޒްގެ ވަކީލުން ފާހަގަކުރައްވާ ކޯޓު އަމުރުތަކުގެ ތަރުތީބުން ބާރު ހައްދުފަހަނައަޅާފައިވާ ނަމަވެސް، އެ ކޯޓު އަމުރުތަކުގައި ނުވަ ޤާނޫނު ފުރުނުން ބަންދުން ބަހައްޓާފައިވާކަމަށެވެ. މިގޮތުން، މުޙައްމަދު ފާއިޒް ހައްދުފަހަނައަޅާފައިވާ ކަމަށް ދިރިހުރެ ގޮތް ދަރަކުރުން ވަކި ކަމަކާއި އެގޮތަ ހުއްދަތަކު އަމުރުގެ ތަރުން ދުވަހުގެ ހުށަހަޅުއްވާފައިވާކަމަށެވެ. އަދި ގޮތެއް ވަކި ގެ ބަންދު ފަރާތް ހުއްދަކުރެވިފައިވާ ކޯޓުގެ ބަންދުކުރެވޭ ކޯޓު އަމުރުގައި ބަންދަކީ ދިރާސާކުރި ގޮތުގެ ދުވަހުގެ ކުޑަކަމާ މިގޮތް އިޖުރާއަތުގެ ކަމަށް ފާހަގަކުރައްވައެވެ. މިމައްސަލައާ ގުޅޭ ގޮތުން ތަޙްޤީޤުގެ ބަލައިގަނެ، މުޙައްމަދު ފާއިޒް ހައްދުފަހަނައަޅާފައިވާ ކަމުގެ ބަންދު ކޯޓު އަމުރުތަކުގެ އަމުރުތަކާއި[37] އަދި ހައްދަށް އަމުރު[38] 10 ނޮވެމްބަރު 2022 ވަނަ ދުވަހު ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނެރެފައިވާކަމެވެ. ބަންދު ކުރުމަށް ޤާނޫނު އަމުރުތަކުގެ ބަލައިގެން ހުއްދަކުރެވިފައިވާ އިސްތިއުނާފުގެ މިންވަރަކަށް ބަލާފައިވާ ބަންދުކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ އިޖުރާއަތު ދިރާސާކޮށް ބަންދުކުރެވިފައިވާކަމެވެ. ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (2) ވަނަ

---

[36] ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުގެ ނަންބަރު D1(b)-MIS-INT-2022-211 އިންޓެލިޖެންސް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓު
[37] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/BFA/2022/317 (10 ނޮވެމްބަރު 2022) ކޯޓު އަމުރު
[38] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/HA/2022/542 (10 ނޮވެމްބަރު 2022) ކޯޓު އަމުރު

ނަންބަރުގައި ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން ހައްޔަރުކުރުމުގެ ބާރު ލިބިގެންވާ ޖިހަތުން ހައްޔަރުކުރުމަށް އަމިއްލަ ތަންތަނަށް ވަނުމުގެ އިންތިޒާމުލިބިގެންވާކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން ހައްޔަރުކުރުމަށްޓަކައި އަމިއްލަ ތަނަކަށް ވަނުމުގެ އިންތިޒާމު ލިބިގެންވާކަމަށް ބެލުމުގައި ބަޔާން ކުރެވިފައިވާނަމަވެސް އެކަމަކު ފުރުޞަތު ދީފައިވާ ކަން އެނގެއެވެ.

30. މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން މުޤައްރަރު ފައިސާގެ ވާހަކަ ހުރަހަކާ އިސްތިޢާނަތު ނުކުތާތަކާއި ބަނދަރުތަކުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އސދ**[39] ޤަޟިއްޔާގެ 15 ވަނަ ޕެރެގްރާފުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލާ ޚިލާފަށް ކަނޑައަޅާ ހުކުމްތައް މި މައްސަލައިގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޝަރީޢަތުން ގޮތުގެ ކަނޑައެޅުންތައް ފަދަ ސަބަބުތަކުގެ މައްޗަށް މައްސަލައެއް ނޫން ކަމަށް **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް** ގޮތުން ބަޔާންވެފައިވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ފަދައިން، މި މައްސަލައިގައި ދެފަރާތުން ހުށަހެޅި ހެކި ކަމަށް ބަލަނީ ބަލައިގެން ކަމަށް ތަފާތު އެއް ކަމަކަށް ކުރިން ނުކުތާ ހިނގައިފައިވާ ގޮތުން ބަރާބަރަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން ލިބިގެންވާ ޙައްޤުތައް ދެފަރާތަށް ޙާޞިލުކުރުމުގެ އެއް އުސޫލެއް ކަމަށް ވާތީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އސދ**[40] ޤަޟިއްޔާގެ ގޮތުގެ މަތިން ނުކުތާގެ 15 ގެ (ނ) އަށް ފެނޭ ބަލައިލުމުގައި ބުނެވެ.

ނިންމުން ފާސްވި ގޮތް:

31. އިސްވެ ބަޔާންވެދިޔަ ސަބަބުތަކަށްބަލައި އަރުވާލެވުނު މަޖިލީހުގެ ޤާނޫނު ކޯޓުގެ ނަންބަރު S5C/MA/2022/02 (12 ނޮވެމްބަރު 2022) އަމުރުން މުރާޖަޢާ ގޮތުގެ ސަލާމަތް ހިފެހެއްޓުން

---

[39] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 39 SC [2022]

[40] އސދ

ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް [illegible] ކޯޓު އަމުރަކީ ބާޠިލު އަމުރެއް ކަމަށް ކަނޑައަޅައި މިމައްސަލާ ނިންމަން ފެނެއެވެ.

- **ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލްގެ ރައުޔު:**

32. މި މައްސަލައިގައި ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ޝުޖޫނުގެ ރައުޔާއި އަޅުގަނޑު ބައިވެރި ވަމެވެ.

- **ފަނޑިޔާރު ހާތިފް ހިލްމީގެ ރައުޔު:**

33. މި މައްސަލައިގައި ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ޝުޖޫނުގެ ރައުޔާއި އަޅުގަނޑު ބައިވެރި ވަމެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، [illegible] ބަޔާންކުރެވިދިޔަ ކަންކަން [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުގެ ނަންބަރު SSC/MA/2022/02 (12 ނޮވެމްބަރު 2022) ކޯޓު އަމުރު ބާޠިލުކޮށް މިމައްސަލާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ތިބި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި ޙުކުމްކޮށްފީމެވެ.

މިގޮތަށް ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް

ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ޝުޖޫނު
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު ހާތިފް ހިލްމީ